

Požiadavky rektorov výskumných univerzít a predsedu SAV v oblasti štrukturálnych fondov EU na výskum a vývoj.

14.8.2017

Sme volení predstavitelia najväčších výskumných organizácií v Slovenskej republike. Uvedomujeme si zodpovednosť za rozvoj týchto inštitúcií, nielen vo vzťahu k inštitúciám samotným, ale aj vo vzťahu k celej spoločnosti. **Vážime si** podporu odbornej aj širokej verejnosti v snahe o presadzovanie verejného záujmu v prospech Slovenska a jeho občanov. V snahe o urýchlenie ozdravných krokov na využívanie štrukturálnych fondov pre výskum a inovácie v Slovenskej republike v prospech spoločnosti a jej občanov sme sformulovali nasledujúce požiadavky.

Uvedomujeme si, že kvalita poskytovaného univerzitného vzdelávania, výskumu a rovnako aj inovačná schopnosť slovenských podnikov sú limitované disparitami ako sú nedostatočné prístrojové vybavenie univerzitných laboratórií, zastarané budovy so systémovými poruchami v ktorých univerzity pôsobia, nízke mzdové ohodnotenie a malé výskumné kapacity na univerzitách. To prispieva k tomu, že veľký počet mladých ľudí opúšťa Slovensko ešte pred nástupom na štúdium na vysokej škole a po jej skončení sa už na Slovensko nevracajú. Na Slovensku tak chýba veľa odborníkov pre podniky čo limituje inovačnú schopnosť Slovenska. Preto **vitame** možnosť financovať zo zdrojov Európskej únie rozvoj infraštruktúry a kapacít výskumu na univerzitách a SAV v oblastiach, ktoré sú pre Slovensko dôležité.

Rešpektujeme politické rozhodnutie zrušiť výzvu na financovanie projektov Dlhodobého strategického výskumu prezentované politickými špičkami. Vnímame ho ako snahu o vyčistenie financovania dlhodobého výskumu zo štrukturálnych fondov od podozrení prezentovaných v médiách. Bude to však vyžadovať vysoko efektívnu prácu nielen riadiaceho orgánu, ale všetkých zúčastnených. Deklarujeme našu pripravenosť poskytnúť maximálnu súčinnosť všetkým zainteresovaným na urýchlení ozdravných procesov pre využívanie štrukturálnych fondov na výskum a inovácie.

V snahe o skoré a efektívne využitie štrukturálnych fondov na výskum **žiadame**:

1. **urýchlené prijatie účinných opatrení**, aby proces podávania, hodnotenia a zazmluvňovania projektov bol transparentný, prebiehal v stanovenom časovom horizonte a podieľali sa na ňom len erudovaní a nestranní odborníci;
2. **pravidelné mesačné stretnutia za účasti ministra školstva** k riešeniu obnovenia financovania výskumu zo štrukturálnych fondov **a obnovenie práce Rady Výskumnej agentúry** s pravidelnými zasadnutiami a zverejňovanými zápisnicami;
3. **vytvorenie úzkej pracovnej skupiny na prípravu príslušných dokumentov** potrebných pre prípravu nových výziev so zástupcami univerzít, SAV, zamestnávateľov výskumnej agentúry a mediátorom - expertom na problematiku štrukturálnych fondov, ktorý nebol zainteresovaný v hodnotení projektov sporných výziev;
4. **aby na vedecký výskum**, teda na inštitúcie, v ktorých je sústredená vedecko-výskumná kapacita Slovenskej republiky išlo z celého operačného programu (OP) 2,2 mld. € **aspoň 40% OP**, t.j. cca 930 mil. tak, ako bolo dohodnuté pri zostavovaní OP pred približne tromi rokmi.

Zvyšných 60 % financií je k dispozícii na MHSR pre podnikateľov na podporu inovácií, kreativity a podnikania;

5. **aby sa projekty podporujúce inovácie na MHSR otvorili pre školy** (vrátane stredných) a **SAV** tak, aby mohli byť partnermi týchto inovačných projektov. Prepájanie škôl a výskumných inštitúcií s podnikmi a praxou je dôležité ako pre zvýšenie inovačnej schopnosti hospodárstva SR, tak aj pre kvalitu výchovy mladých ľudí. V tomto zmysle žiadame upraviť príslušné dokumenty a pravidlá, ktoré tomu bránia;
6. **väčší priestor pri tvorbe strategických dokumentov**, vrátane RIS3, strategických platforiem a iných grémií, ktoré pripravujú pravidlá alebo špecifiká pre financovanie výskumu a vývoja. Nie je predsa možné, aby strategické dokumenty o výskume boli tvorené z veľkej väčšiny ľuďmi z prostredia mimo výskumu. Požadujeme mať možnosť priamo nominovať zástupcov do týchto skupín, nielen jedného či dvoch zástupcov za všetky vysoké školy. Väčšina odborníkov v týchto grémiách musí byť z výskumných organizácií. Žiadame, aby sme mali možnosť konzultovať detaily pri špecifikáciách výziev;
7. **aby diskutovaná výzva DSV**, ak bude zrušená, **bola urýchlene opätovne vypísaná** a aby sa orientovala výlučne **na prijímateľov** z verejného sektora – teda tých, **ktorí majú preukázateľné, medzinárodne akceptované výsledky vo výskume** v uplynulých rokoch s tým, že musia mať povinne aspoň jedného partnera z priemyslu (praxe) v zmysle príslušných cieľov operačného programu. Žiadateľ musí preukázať medzinárodne akceptované výsledky vedeckej práce v príslušnej oblasti za posledných 5 rokov, aktívnu účasť na vedeckých projektoch.
8. Víťame ponuku ministra školstva urýchlene vyhlásiť výzvu na akademickú infraštruktúru (80 mil.), avšak žiadame výrazné zvýšenie jej finančnej alokácie.

V Bratislave, dňa 14. 8. 2017